

lėms, užpuolė tes Moddersfontein ant angli-
kų, sumušė juos ir vel pasitraukė atgalios.
Iš anglikų pabėga, tapo užmuszti 2 aficerai
ir 20 žemiasio lėpsnio kareivių.

Iš vis pusių ant tų anglikų nelaimės
renkasi. Šurai juos musza, o dabur ir snie-
gas jau prieš juos stoji. Pereitą utarniką
tik Liverpolije, (Anglijoje) prisnigo kad te-
legrphy ir telephony dratai nedalaikė ir gruo-
vo, susirisdami su virszutiniais elektrikskaiz
dratais. Dratai pataikė užpulti ant praevių
gavų ir du iš jų užmuszė ant vietos, o 14
aukiai sužeidė.

Teisybė ir pas mus sniego netruksta ir
tik vienam Brooklyne 4,400 žmonių yra už-
mintų vežimu iš miesto sniego, bet pas mus
dar sniegas nieko neužmuszė, bet da vieną
vaikutį, kuris puolė nuo 3 gyvenimo nuo

smerties išgelbėjo. Na... už tai Ameri-
koje kitoki yra atsitikimai. Szitai jauna Mrs
Jennie Hartman iš New port Ky. 4 szio
menšio dieną megino padaryti Dievui nepa-
prastą auką, sudėgidama savo szeszlių menė
sių kudių. Sukurė ji ugnį, o kada ta pradėjo
gemi hepsuoti, paėmė kudių ir noiėjo mesti
į ugnį. Jau buvo priartinus prie pečiaus ir
jau buvo užsimojus mesti kudių, kad tuom
tarpu ant laimės, užvelgė tą tėvas ir, greitai
pribėgęs, kudių atėmė. Motina netekus
vieno kudių griebė už kito ir tai su tokiu
smarkumu kad tėvas, netikėdamas ar galės
vienas istabią motiną apmalsztyti, pradėjo
suaukti pagalbos. Atbėgo arti gyvenanti
žmčnės ir moteriszkę apmalszė. Kada jau
ji sūvis apsiramino, tikėjo visi jog nėra jokio
pavojaus, pasinaudodama tada iš duotos sau

liuositybės Mrs. Hartman, pagriebė peilį ir
perpjovė sau ranką, tvirtidama jog viską ta
daro ant Dievo garbės. Pasakoja jog jai pra-
dėjo galvoje maisztytis jau nuo kelių menėsių,
kada jikasdie vaikszečiojo ant kokio tenai
ministerio kasdienių tikėjimėzkių mitingų.

Tikrai, genys niargas bet sviatas da mar-
gesnis. — Czionai visas sykiu maiszovi ir
džiaugsmas ir verksmas, ir aszaros ir juokas,
ir tai net kai kada delei to paties atsitikimo.

Peterburge numirė Jenarolas Gurko —
buvusis Varšavos Jeneral-Gubernatorius
iš jo smerties daugelis turi nuliudima, bet
terpu tų kuriuos jis nežmoniszkai kankino o
išz kurių daugelis da ir dabar kenzia, ne vie-
nas atsiras kurį apie Gurkos smertį žinia pra-
juokis.

Lapiens.

Telephone 2160 Williamsburg.

THE LITHUANIAN WEEKLY
„ŽVAIGŽDE“ -- The STAR.

The only Lithuanian publication in Greater New York and in the states of New York, New Jersey and New England states, is the best medium for reaching Lithuanian population of those states.

PUBLISHED EVERY THURSDAY
-- AT --
94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

A. BALTIEJUS, Manager

All Communications must be addressed
„ŽVAIGŽDE“ P. O. Box 17
Station W
Brooklyn, N. Y.

RATES OF ADVERTISING

One inch once -- \$1.00
One inch one month -- \$1.00
One inch per year -- \$10.00

Sanvaitnis laikraštis

„ŽVAIGŽDE“

Išleista kas ČETVIRTĄ savaitę

Kaszuoja ant mėsa \$2.00
In uzmare \$2.00

94 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Asketas Betteles, Upramantas

Visokias Korespondencijas ir laiškus
reikia adresuoti:
„ŽVAIGŽDE“
Station W. P. O. Box 17
Brooklyn, N. Y.

Prisiųstas korespondencijas nedavys
neima ant savę jokia atsakyma.

Vietines Žinios.

Pardavinėjo arkliuomeną 29 di-
na pereito mėnesio sveikatos inspektorius Dr.
Herman Betz eidamas per John Ramon, 42
Carmine st. mėšinyčio namus, jog na par-
duoda du svaru arklio ūmę už 25 centus.
Daktaras nesakė nieko, bet kada jau mėsa bu-
vo parduota, liepė Ramonui areštuoti. Prie-
kratos rado arkliuomeną 10

sikiszo per langą, kad persisvėrė ir išpuolė
žemyn nuo 3 gyvenimo. Bausiai visi nusigan-
do, o motina nubėgo žemyn tikėdama atne-
szenti jau tik lavoną. Bet koks buvo jos ni-
sistebejimas, kada ji pamatė, jog vaikas gy-
vas. Paszauke tuojaus gydytoją, o szis už-
tvirtino, kad kudikis yra suvis sveikas. Vai-
kas, mat, puldama- pataikė ant krivos snie-
go.

— Norėjo isz kalinio pabėgti.
Long Island City 5 Vasario. Queens County
kalinyje sėdi William Sweeney už mėginimą
iszplėszti Charles Tampke hotelio. Kadagi-
szis jau buvo kartą baustas už vngystę, tuo-
met laukė jo didelė bausmė, užtat jis sumisli-
jo pabėgti, bet tas jam nenusisekė. Atlankė
mat, jį du jo draugai ir atnešė jam kamuolį
storo šlaido, bet kada norėjo drąsai paduoti,
da tvirtėtojas nužvelgė ir atėmė dratę, o abudu
draugai suarazstavojo. Nežilgo potom atėjo
kintovėtojas vardo registruotas blažkas. Iš-
sarengė, išveledegnas, laisvą stadurą ir
pažė maitą labai ploni įjaukė. Tas viskas
pateikė, jog Sweeney norėjo isz kalėjimo pa-
bėgti. Vakare pripaolė būti jo pataikė, bet
kada dabar jis yra apkalbitas ir už norą pa-
bėgti isz kalėjimo, tad prąs atidejo. Be a-
be onės, jo dabar laukia dar didesnė bausmė.

— Kaip tuli vesėjimas kelia. Vo-
kietiškas laikraštis, „Staats Zeitung“, skelbian-
tis New York'e, paduoda ypatingas atskiri
duos laiko tuos lenky vesėjimas.

2. M. apsigyveno New York'e, kuriam
kaip amatas, tako dalyti žmones, skatinti
imponas baruldis kerpani plaukus, užplinti
Kvopant ant veido ir t. t. Percauti sanvaitę jis
tesėjimas sau už paskų grąžė Alena K., jau-
tėsi, kaip tai papasakoti, navedinti lai-
minga. Jo suvencavojimui turėjo atsilauti
vesėjimas, an kurios buvo aprašyta daugelis
svečių ir prištamių, o kurios jauniki no-
rejo prisiežėti su visu lenkiszku vesėjimu.
Bet kada dabar onelėnė ta pasiegti? Reimai,
kuribus vntis jaunavedžiai pamač laisvę von-
dik plošio, idant dvi myliocios vntes galė-
tu tūpti, apie vntį sėdėjimas bet ir malyti
negalima. Jaunikis nuomone. Matydamas
ta vienas isz jo draugų, juosės toki prištami
yra, sako, ant kerio Boston Road ir 174 ga-
tavis namas, tad pabėgtis statyti, bet dar ne-
apgyventas. Jo sargė yra liepinkio draugas,
tad oname namo, o jai pats jois, ir tenai, tu-
rodama daug kambarių, valdoma priguliezezi
pasilinkinti.

Projektas labai visokias patiko ir jo mta-
ro kama nuojame namo kelti veselę. Jauni-
kis, norėdamas parodyti, kad jis dar lenkšalo
vesėjimui nuomone. O laiko liepė anga
bet jį naują tvezezia namo kelias bucker-
dams, papėly, tereiki, na... ir žinoim,
kaktiniai degtiniai, idant tenai nieko nesto-
to na-
na-

panėlėms, o vyrai turėjo susukuošis plaukus
ir susukytus usus ranka paties jaunikezio.
Vakare ant 8 valandos visi svečiai pagal pro-
gramą, pradėjo rinkintis ant Boston Road. Jau-
navedžiai ėjo pirma, o svečiai žengė paskui
juos. Prie durų jaunikis patėmijo, jog viduj
nėra szviesos ir, norėdamas knoveikausiai u-
žiebtį žiburį, skubiai ėjo į kambarį. Nu-
žėka, nenorėdama likti viena, skubinosi paskui
savo jauną vyrą, bet vos tik slankstė peržengė,
suriko ne savo balsu, kad užlynę ant žmo-
gaus. Jaunikis greitai užžiebė žiburį ir dabar
visi pamatė įstabią regyklą: namo sargos K.
gulėjo ant grindų ir suvis nejudėjo. Kitame
kambaryje tokiame pat padėjime gulėjo L. ir
Z. Moterys, pamatę juos gulinezius, pradėjo
verkti ir rėkti, kad jie negyvi, bet jaunikis
buvo kitokios nuomonės — jis tvirtino, jog jie
gyvi, tiktales pasigėrė. Ir t. t. kitro, tolesnis
tyrimėjimas parodė, jog viena namo bažka
jau buvo tvezezia, o degtiniai betelis taipgi
buvo jau pagavętas. Dabar jaunikis pradėjo
kakti.

Pirmas atsilpaikėjo K. gavęs norą sykį į
granda, o kada biški prisilautė, prisipatino,
jog jis plėdo esąs draugas L. ir Z. ir su jais
savoji po vieną už jaunavedžių sveikatą is-
gėrti, bet kada iszgėrė po vieną, užsimanė
gėrti po antrą, paskui po trečią, o kolgi bu-
dū likosi tvezezia bažkas ir benka, tai jau jis
nuomone.

Jaunikis, viena tokiu trisimomsi neuz-
sigesdino ir poretakavo, kad K. iszeiti du-
kso. K. tai padarė, o jaunikis jį pasidėjo,
ir ant gatvės pradėjo savo svečiai dar geran
žaditi. K. netikėjo, jog jaunikis nuoztu jį is-
melles, tad už ypus atukokio vpus, už kum-
saris kuzezozomis ir... prasidėjo peszty-
mas. Sobėgo daugelis žmonių, tarp kurių at-
sivėdo ir policijantai, kurie abudu kerėvėn
navejė į cypę. K. pasliko ant nakvė, o ju-
nikis gi, kad už jį užstatė kateišką, sugryžo
su savo svečiais.

Tuom tarpu pramodo ten ir L. su Z., bei
nuotaka ismaldavo jiems nuolona ir jėdo liko
neubausiti, tuom labiau, kad jie savo kasetu
vieto tvezezia bažkos ir bažkos prištami
plauks. Nežilgo atsivėdo ir vyras ir onai
vesėjimui linkam nuostakel ant vyrasus tu-
rejo eiti į suda. Suda taip sargas K., kaip ir
jaunikis, turėjo užsimokėti po 3 dolerius ir ant
to pasibaigė ta linkama veselija.

12 diena sio mėnesio numire Franciska
po I vyrai Botirienė, po antriam Leimonė.
Paliko szesetą vaikų, isz kurių vyriausias tu-
ri 11 metų. Su antriu vyru gyvenus tik apie 5
mėnesius. Vyres gražia į palaidojo. Ve-
lioni pėjo isz Ludvivano įarpijo su Divalke
Rėdybos. Amžius jai atsals.

— C a m d e p N. J. Feb. 5. Szį rytą
pakorė Robert H. Hill, kuris buvo apkaltij-
tas už puzszimą savo moteries Edi...

AUSZTANT.

T. T. Ježo apysaka.

LIFTUVISZKAI ISZGULDĖ JONAS MONTVILA.

(Tąsa.)

— O ar nedarai tu komitos?
— Bbbbe..... pppp..... — pradejo mikčioti ir nieko negalejo išsprengsėti.

— Komita..... tamista..... žinai?.....
— Nnnne zzzzz.....

Atsakinėdamas taip keistai kraipėsi, kad tą net onbaša užtėmijo.

— Meška..... — suniurnėjo po nosia.

— Ištikro meška — atkartojė miliazimas.

Vyriškis toj valandoj teip atsiduso, rodos suniurnėtu.

— Meška..... ei..... — atsiliepė miliazimas į senąją čigonką. — Tegul šoka..... dovanoju jį jum. Šokk! — pratarė į vyriškį: — jei nenori, kad iš tavęs padaryčiau komitą ir į kalėjimą neįmesčiau.....

Prie tų žodžių vėl mehandzas su atėviu viens į kitą pažiūrėję ir tas pastarasis dusliai suniurnėjo.

— Na, imkit jį..... tegul šoka!..... pinigų duosiu! Tegul šoka meška, tegul šoka čigonkos! Nagi!..... — šaukė miliazimas įsi-smagines nuo mastikos, kurios jam mehandzas vis papildinėjo.

Vienas čigonų priešo su buomu prie atėviu, buomą jam į rankas įdėjo, ant kaklo užnėrė raikštį (šniura), kiti du ėmė griežti. Švilpynė sušvilpė, bugnelis atsiliepė, čigonkos, kaip pirma, viena paskui kitą išėjo, ir pasiantino laukinis baletas su tuom skirtumu, kad vidurij rato, kviriuom sukosi šokikėš, šokinėjo, tvarsėsi ir niurnėjo bulgaru vyriškis, nuduodantis meška. Kareiviai netrivojo iš džiaugsmo. Prie švilpynės ir bugnelio balsų maišėsi jų linksmi šukavimai. Šukavo tai miliazimas, tai bet kuris iš kareivių. Taip tvėrė apie pusę valandos, o kada pasibaigė, turkai išpildė prižadėjimą, užmokėdami čigonams. Atlygino originališku budu. Kada čigonka vėl prisiartino, miliazimas išsiėmė iš kišenais mašną, iš mašnos iškrapštė pinigėlį, pamojė čigonką, ta pasilenkė ir jis, pinigą gerai iš vienos pusės paselinęs, prilipino jai prie kaktos. Tą patį padarė onbašas ir visi kareiviai. Čigonka, pinigais aplipinta, atsitraukė, nuo burnos juos nuzėrė, vienam čigonui atidavė..... čigonai į tolesnę kelionę rengėsi. Vienok pirm nek nuveiti, su šitelkė pas mehanos duris, prašydamai vandens. Mehandzas jiemis išėmė kibiruką (viedruką) ir bieličuką išnešė, teipgi ir kepelait, ir nos; jie dėkavojo, višo labo linkėjo ir paskui skubiai atsitolino.

— P. — inosi, nes paglemžė bieličuką ir rupinosi, kad jo Peto teip greitai pasigestų. Stropumas jų tame dalyke buvo bereikalingas, nes kada ži — uką vogė, mehandzas stengėsi iš akių nuvesti vyrą. kursai turėjo li, — a nuduoti: dengė jį saviem, kad už jo praslinktų. Dingo čigonai, m: — vyras. Pasiliko po riešučiu kareiviai, bet ir juos gali už pranyje — s paskaityti, nes dar prieš saulės nusileidimą jų protus, atmintį ir ma mastika užpyle. Mehandzas atnešė jiems iš grinčios priegalyvius (paduškas), ir jie po riešučiu sumigo. Net ant sargybos pastatytais sudribo, palinko, prigulė ir jau daugiau nesaugojo.

Persigėrė ir persivalgė družiai jie miegojo. Stipriausias jų miegas buvo valandoj, kada ant dangaus rytų pusėj apsiereškė aiškus šmo — tas, aušros pirmtakunas. Miegojo taip družiai, kad kiaule, priešus tie — jok prie miliazimo galvos, apvuostė jam nosį ir lupas ir paskui, galvą o savo šnipu nuo žemės kilnodama, kas-žin ko po ja jieškojo. Jis niurnėjo, vienok miegojo, permiegą šypsojosi ir į neduodančią jam atvan —

..... šokk..... šokk.

— Jį atsitraukė..

..... šokk buvo mehandzas, pati, senė jaunoji

mergina ir koksai jaunikaitis su ploščium, feza, kelinėm ir čebatais a l'a franka.

Akyva: iš kur jis atsirado?

Tas taip buvo:

Pasibaigus čigonų su nuduota meška šokiams, tas kursai nuda — vė meška, užsislėpdamas už čigonų ir mehandzo įslinko į mehaną ir priemenioj pasuko ne į mehaną, tik į gyvenamąją pusę. Kada ten įėjo mehandzienė, jį apsikabino ir vadino Sto'anu, o jis ją — motina. Mo — tina vadino ir ją, ir senę — tą pastarąją „sena". Kada ji užklausė jo, dėlko taip ilgai užtruko, nė biskį nemikčiodamas atsakė:

— Ii..... senoji motina..... daug darbo turėjau..... apėjau ne mažai svieto.....

— Pusę metų nebuvai.....

— Per pusmetį ką tik dalį darbo atlikau.

— Kur buvai?..... — paklausė mergina.

— Kur aš buvai! — atsakė: — Rumelijoj, Makedonijoj, Ser oijoj, Rumenijoj..... na ir Bulgariją skersai ir išilgai išvaikščiojau.

Mehandzienė susigriebė:

— Bėt tu alkanas ir nuilsęs!.....

— Ir alkanas ir nuilsęs..... — atsakė: — einu šendien nuo ryto ir ant galo vietoj pasilsėti, turėjau tuos turhus bovoti..... Tas ma — ne labjusiai paalsino.....

— Sunau mano..... vaikeli mano..... — kalbėjo mehandzie — nė, talsydama paliai ugnį priegalvius: — Atsisėsk sau ir pasisėsk.....

— Pirmiau turiu persirengti.....

Ir pradejo persirengimą nuo to, kad kepurę nuo galvos numetė. Be kepurės jo veidas persimainė. Nebuvo tai žmogus nepaprasto dai — lumo, vienok gana dailus juodbruvys, ypač dabino j. tas supratlyvumo ženklas, kursai net nedailliam vyrui priduoja skaistumą. Plaukai buvo trumpai nukirpti, viršutinę lupą slėpė usai, kurie rodė, kad jau praslin — ko valanda pirmos jaunystės. Ant pažiūros galejo turėti nuo dvide — šimts penkių iki dvidešimts aštuonių metų.

— Nori persirengti..... — sušuko mehandzienė balsu, ku — riame žymus buvo nusigandimas.

— Jau ilgiaus ne galiu dalaikyt.....

— Karciviai..... kaip tavę pamatys.....

— Jug jie čionais neateis.

— Nežinau..... bijau..... Ką pasakys Peto? Reikia paklaust tėvo..... Motina, — atsiliepė į senę: — eik..... pak — lausk.....

Senė išėjo ir už valandos į grinčią įėjo Peto. Mehandzienė iš — pasakojo apie Stojano norą.

— Ij..... — atsakė mehandzas su paniekinimu. — Dabar mil — iazimui galėtum ant nosies komitą uždėti, o jis nė nepajustų.....

— Tai jis čion dėl tyrinėjimo apie komitetą? — paklausė Sto — janas.

— Turbut..... tik nežino, kas tai do a m a t a s.....

— Amatas?

— O taip..... jam rodosi, kad tai amatas.....

— Dėlko tai čion sargybą pastatė?

— Kaip iš miliazimo žodžių galiu dasiprotėti, tai Šistavos kai — makanas gavo iš Ruščuko paliepinimą daboti visus tiltus..... na ir at — iuntė čion miliazimą su šešiais kareiviais..... Bėt — pertraukė pats savę — turiu aš pas turkus grįžti ir padaboti, kad mastikos bonką ištu — štų..... Kada jie tai padarys, bus rumumas: turkai nieko nematys, nors šale jų eitu visas komitetas su muzika..... Tegul be baimės per — sirenčia — tarė į pačią.

Išėjo. Stojanas ant priegalvio atsisėdo ir nagines pradejo atsi — raišinėti. Sesuo atsisėdo šalia.

— Padėsiu tau..... — tarė.

— Gerai..... Tik dabok, kad atsargiai autus vyniotum, nes autuose yra visokių popiergalių, kuriuos reikia čielybėj užlaikyt.

Mergina raišiojo dirželius ir šniurelius ir su didžiausiu atsargu mu vyniojo nuo viršaus vilnonius autus, paskui maršknius, o tarp jų

rado tai laiškus su kopertom, tai sklypelius išrašytos popieros. Tie laiškeliai ir popiergaleliai buvo mažičiai, o raštas ant jų smulkus. Kaip tik kokį jų rado,, padavinėjo broliui, o jis juos šale savęs dėjo. Atraišiojo vieną koją, tuojaus už kitos ėmėsi. Ten taipgi popierėles rado. Nuraišiojus antrą koją, pasilenkė, paėmė ją į abi rankas ir pabučiavo.

— Mariuk, kas tau?..... — suriko jaunas vaikinąs atitraukdamas koją.

Mergina nieko neatsakė. Atsistojo, rankas susiėmė ir į ugnį išžiūrėjo.

— Ką tu padarei?

— Ką? — atsakė po valandos: — pamislėjau kad tos tavo kojos tavę nešioja.....

— Kiekvieną žmogų jo kojos nešioja,

— Bet ne kiekvieną dėlto, dėl ko tavę..... Stojanai..... — atsido.

— Tai kas..... — atsiliepė vaikinąs, — Nieko tokio nedarau, tik savo priderystę pildau.....

— Priderystę..... — atsiliepė senė, kuri šale jo atsėdė. —

Juk tu ne bulgaras.....

— O tu, močiute, ar ne bulgarė?

— Aš?..... tai.....

— O mano motina?

— Tavo motina bulgarė.

— Ir mano tėvas ir aš bulgarišką žindome pieną, bulgarišką kramtėm duoną, po bulgarišku stogu užaugome; argi mes neturim link tos žemės, kuri mus priglaudė kaip locnus vaikus, priderysčių?

— Gero jai velyt..... — atsakė senė.

— Ir taip daryt, kaip tas, kurs priimtas į namą, valandoj, kada tas namas griuva arba dega, iš šalies stovi ir prielankiai su subruktom rankom žiuri, kai locnininkas gelbsti. Tu, močiute, taip nepadarytum.....

— Tai kas kita ir aš tau atsakysiu, kad nėra ko bijotis, o tokius, kaip tu, myriu baudžia.

— Argi to nežinai, kad myris gyvastį duoda. Tomis bausmėmis turkai patys sau botagas veja.

— Vilyčiau, kad butum kokiu amatu užsiėmęs.....

— Užsiimčiau, močiut, kad manęs netrauktų kočia nepergalema pajiega prie to jaunimo, kursai rizikuodamas savą gyvastį, sėja tarp žmonių liuosybės seklą, kuri išduoda naudingus ir dailius vaisius.....

Išsireikš puikešne, kaip močė, kalba. Senė tik tarė:

— Kad tik milaširdingas Dievas laikytų tavę po savo globa.

— Atsiduso ir nutilo.

— Atnešk man čionais mano drapanas.

Mergina nuvėjo prie įdarytos sienoj šešos, atsidarė ją ir pradėjo jį jieškoti. Tuom tarpu Stojanas nusimetė nuo savęs ukinįko drabužius, po kuriais rado revolverį ir laukė, kol sesuo nepadėjo visko. ko prie persirengimo reikia. Persirengimas neilgai durravo. Kaimietis, kursai nudave mešką, nė iš tolo nebuvo panašus. Apsiaavęs buvo čeverykais, apsvilkęs paltotu, tik fezas rōdė, kad priguli prie visuomenės, esančios po turkų valdzia. Net europiečiai turkijoj tą galvos uždangalą priima. Neparankus jis — nuo saulės neuždėngia, bet įnejo į madą, ir prie mados visi laikosi.

Motina rengdama vakarienę prie ugnelės sukinosi ir nuo to darbo tik dėlto atsigrįždavo, kad ant sunaus pilnom meilės akimis pažiūrėti.

— Išrodai man didesnis — tarė — kaip prieš pusę metų.

— Juk tik nepaaugeėjau nė biskį — atsakė.

— Na ne..... bet man taip rodosi.

— Nepaaugejo — atsiliepė senė.

— O, paaugėjo jisai! — ištarė mergina.

— Kaip tai! na ne..... — priešinosi motina ir senė.

— Išaugo..... — sukuzdėjo, žiurdėdama į broį tokia žiura, kurioj buvo matyt prasmė, kokioj ji tą žodį vartojo.

Kalbejo ji, žinomą, apie morališką išaugimą. To žodžio Mariu-

e tikrai nežinojo, bet ji atjautė.

— Na..... — atsiliepė toį valandoj balsas nuo slenkščio. — Kareiviai ant visos nakties ramus..... Nors jiems pats sultonas lieptų keltis..... nepaklausys..... mastika juos suramino.....

Žodžiai tie išėjo iš Peto lūpų, kuris juos ištaręs, prisiartinio prie ugnies, atsėdė ir per tulą laiką pečiaiis ir visa viršutine kuno dalia taip muistėsi, kaip arklys, kada jį plėškė graužia. Po valandos apsispakajino, iš po juostos išsitraukė mašną, prisikimšo pypkį ir mašną sunui padavė.

— Ne..... — atsakė tas.

— Rasi ten popierėles dėl cigarečių.....

— Aš sigarečių nerukau.....

— Kas tai?..... juk rukei.....

— Rukiau ir mečiau.....

— Na na..... — atsiliepė Peto su tokiu balsu, kuriam skambėjo nuosteba.

Žariją ant pypko užsidėjo, užrukė ir paklausė.

— O tai dėlko?.....

— Apskaičiau, kad už tą, ką per tris mėnesius ant rukymo išduodu, galima nupirkti revolverį arba knygą.

— Revolverį arba knygą... — atkartojė mėhandzas ir paklausė: — Kaip tai?

— Na, tai vis tiek..... Ir tas ir tas dėl karės su turkais..... Revolverį dėlto su savim nešiojusi, krd turėt su kuom atsiginti, užklupus kareiviams; per knygas šturmuojame turkų viešpatystę.

— Ar iššturmuosite ką?.....

— Nieko neiššturmuosim, jei visai nesturmuosim..... — atsakė vaikinąs.

— Hm... — suniurėjo mėhandzas: — Tai, dievaž, teisybė..... teisybė..... Susibrukes rankas nieko nenuveiksi..... Teisybė...

— Turkai knygų negali apgalet.....

— Bet gali revolverius apgalet.....

— Lig laikui.....

— Nesuprantu vienok — pratarė Peto — dėlko jie knygų prieš knygas nestato?.....

... Stato, tėve, bet neturi kuom užtaisyti..... revolverį užtaiso paraku ir kulka, o į knygą reikia teisybės ir teisingumo.

— Hm..... — vėl suniurėjo mėhandzas; gal nėsuprato palyginimo, pėr kurį savo sunus mislį aiškino.

Suprato, kaip rodos, mergina, kuri į broį stebėjosi ir kiekvieną žodi iš jo lūpų rodos rytė rijo. Žiurdėjo ir klausė lyg kokiam už miršime, kursai Dievas žino kaip ilgai būtų tvėręs, jei motina dusyk pirštu jos būtų nepajudinus ir trečią kartą nebutų atsiliepus:

— Vakariene!

Mergina tarsi iš miego išsžadino, pašokejo ir pradėjo ant stalelio vakarienę rengti. Netrukus stalelis buvo apdengtas, šeimyna jį apsidė ir ėmėsi prie naudingos Dievo dovanos.

III.

Bulgarija perėjo labai akvvas kalėnas. Kitados, kaip žinomas buvo viešpatystė, net nemaža. Pražuvo; — tame nieko nėra įstabautas su viešpatystėm pasitaiko. Pražuvo — užmiršo apie ją, ir ji pati ap save užmiršo. Tas iš abiejų pusių užmiršimas taip aiškiai apsiėškė, kad išmetė iš savo omenies istorija, geografija, statistika, etnografija ir literatura. Bulgarus skaitė prie vieno su Polovcais, Pečeniegais, Charais skyriaus ir mokyti vyrai matė juos ant Herodoto Scijijos plotų; o vardą turkiškos — vincijsos ėmė ne kitokioj prasmėj, kaip tik administratyviškoj. Galų gale užmiršo ją, ir — ji pati užmiršo savę. Pradžioj šio šimtmėčio bulgaras nežinojo, kad jis yra bulgaru; laikė savę už rają iš tiėsy, priderysčių, gimimo ir niekas labjais, geriaus ir akuratiškiaus nepripažino nuveiktų veikalų ir nesilaikė prie aplinkybių. Tokia jo dalis; šuva šunim gema — rajas rają, savo likimą su pasidavimu nuzemintai priėmė ir buvo ištikimiausiu padišch, pavaldiniu Niurnėjo ir mišo graikai, serbai, albaniečiai, perėjo per Bulgariją karės. Turkija jau iro, o jis vis pasiliko ištikimu padonu ir nė anksčiau kaip

1850 m. jam galvoj pradėjo švisti. O kaip pradėjo, tai irėjo. Tautiška sąmonė; kuri gelmėj per kelis amžius nedugus pasiliko, plėtojosi ir platinosi stebėtinai greitai per raštus. Iš pradžių išleidžiamus po priežiūrą ir su pavelijimu augstesnės valdžios. Drauge su tuom pradėjo išlysti visoki nauji klausymai; bulgarai apsiūriėjo, kad jiems privalo tautiška bažnyčia, kad jiems privalo politiškos tiesos. Pirmo reikalavo spauda Konstantinopolij, antro — laikraščiai, brošiūros ir knygos, rašytos užrubežj ir spaudintos užrubežj. Tauta iš vidurio ir iš lauko buvo žalinama iš amžių miego, arba, geriaus sakant pati žadinos. Išsizrūpimas dasicke visokius draugijos sluogsnius, kaip antai miesčionis ir kaimiečius, sukeldamas žmonių širdyse visai naują jausmą: tėvynės meilę. Tėvynė — ta idea bulgarams iki 1850 metų nebuvo žinoma; sekantį dešimtmetį pradėjo but prijaučiama; tarp 1860 ir 1870 m. jau per darbus apsiereikė; po 1870 m. kraujuose išsimaudė. Per tris dešimtmečius užaugo, subujojo ir taip pagrozėjo, kad jaunuomenė šimylėjo pašelusia, persiimdama tuom vaiskum romantizmu, kursai išsaulkia pasiventimą ir išdirba pobūdžius.

Prie to romantikų skyriaus prigulejo karčiarninko sunus, Stojanas, pramjtas Kriveniškiu, nuo sodžiaus, kuriam užgimė. Per akiai akeltą ir akiai atliktą hadžos Dimitro pakilimą ejo į metus ir butų mėš jame dalyvumą, jei ne priezastys nuo jo neprigulinčios. Buvo ada bukareške mokslainėse ir negavo laiku pašaukimo, o negavo dėl, kad buvo laikomas dar už menką vaikištį. Vienok jau skaitė sąvę už žmogų, gatavą už tėvynę prazuti. Kada dagirdo apie nelaimingą ukilimo užsibaigimą, nuvėjo pas vieną bulgariško komiteto sąnarį, farbuojančiosi Rumunijos sostapilėje, su pasiskundimu ir išmątinė jinais.

- Kam man nedavėt žinios?
- Turi ne daugiau, kaip septynioliką, gal aštuonioliką metų.....
- Esu sveikas ir stiprus.
- O dar be to — tęsė toliau komiteto sąnarys, — buvo tai paikystė,
- Paikystė?! — suško pasipiktinės ir nusistebėjęs.
- Nuvėjo ir dovaini prazuvo.
- Be reikalo?

Išbėgo perpykęs, verkė, ilgai susiramint negalėjo, kad jo nepatiko vienas su hadži Dimitru ir jo draugas likimas, ir tas jo galinimasis tarsi priaugo prie jo morališkos esybės. Jame ir su juom drauge su metais augo, pasirodydamas tėvui, motinai, močiutei ir seseriai, kada tik iš Bukarešto ant švenčių ir ant vakacijų sugrįždavo. Tokiu budu suteikė savo patrijotiškus jausmus saviškiams, platino juos gimtiniame kaime, o atkaliai nuo jo emė tą prisirišimą prie žemės, kurį sunaikina kosmopolitiškos pažiūros. Mokinosi Bukorešte, mieste į europišką pavirtusiam.

Tėvas jam nieko nesigailejo, tai jis gyveno su komortu, susipazino su apdailinta draugija ir matė didelį skirtumą tarp gyvenimo civilizuotame mieste ir gyvenimo Krivenos melhanoj; taigi kad ne patrijotizmas, butų metęs tą pastarąjį ir butų rupinėjis pats apie sąvę.

Stojanas per ideją, kuri jam širdij išdygo ir mislyj prazydo, buvo vienu iš tų, kurie apie sąvę nesirupino.

Rupinosi apie jį tėvas, ir kada pabaigęs Bukarešte mokslus sugrįžo namo, tiesiok jo paklause:

- Na..... o dabar ką?.....
- Kaip tai ką?..... — buvo atsakymas.
- Ką dabar veiksi?.....
- Ar aš žinau? — atsakė.
- Gal nori paimt po manim viešnamj?
- Turbut..... ne.....
- Nes ir aš nenoriu tau apleist..... Kokią dešimtį metų prie, pakuro stovėt ir kavą virti da galėšiu. Dėl dviejų čion per angštą nes tik per metturgj reikalingas pagelbinjkas.
- Tai aš..... cisiu į žmones.....
- Ko?
- Gal kur sau ką užtiksiu.

— O ar ne norėtum jau prie prasta daigto pristoti?

— Dėlko ne? — atsakė.

— Pažįsti Ruščuke hadžą Christą..... Kalbėjau su juom, jis tavę noriai priims dėl vedimo skaitliaus (rokundu) ir rašymo laiškų, rumuniškai ir vokiškai.

Stojanas tą propoziciją priėmė ir už kelių dienų persikelė ant gyvenimo į Ruščuką. Užsiėmimas, koksai jam ten teko, buvo prie prekybos. Hadži Christo vedė plačių prekystę ir turėjo susinėšimus su Sedmiogrodu. Stojanas jam susigadijo. Stojanui vienok ne labai patiko prekystė, kurios betgi nemetė, kol neparidarė politiški sumišimai, kaip tolesnis trukis pirmiaus užslopjūtį sumišimų. Užslopjitos buvo ne priezastys, tik pasekmės, dėlto priezastys turėjo išsautki tolesnes pasekmes ir išsautkė.

Užrubežj ottomaniškos viešpatystės, Bukarešte, Bielgrade ir kitur funkcijonavo komitetai, vadinami centrališkais, revoliucioniniais, tautiškais makedoniškos lygos, sloveniškais ir t. t. Turėjo jie ant protų įtekme, vienok ne betarpiniai. Jų raštus, atsiliepinimus, manifestus skaitė, bet tik kaipjo nurodymus, priimamus kaipo geras rodas. Tikra veikmė ejo šalij po tuokų akia, susikoncentruodama ypač miestuose ar tai mokslainėj, ar bažnyčioj ar skaitinyčioj, kur tokia buvo.

Ruščuke buvo skaitinyčia. Stojanas į ją pataikė ir tapo jos kasdieniniu svečiu.

Skaitinyčia, notabliū užlaikomą, buvo žydinčiam padėjime, turėjo netik perzvalgas ir laikraščius, bet ir knygynelį, skolinantį ant pasiskaitymo knygas. Buvo ji po urėdišką priežiūra čorbadžo bulgariško valsčiaus, esančio atsakyme prieš bašų už dvasišką maistą, kokiį valsčius iš knygyno sėmė. Tas maistas buvo taikomas pagal diėnraštį „D u n a i“ (Dunojū). Išeinantį Ruščuke, o paskirta dėl to, kad ginti žmones nuo negesitinos įtekmes ir užlaikyti juos ant kelio lojalškų jausmų. Toksai buvo skaitinyčios siekis, prie kurio ji ejo tuom budu, kad ant stalų ir šepų nebuvo nieko tokio, kas turėtų pažvelgtinus ženklus. Laikraščiai išeinantii turkų viešpatystėj, prancuziški, itališki, graikiški, turkiški, bulgariški, laikraščiai užrubežiniai — pirmus žigunė tiesiog į skaitinyčią siuntė, antriejie pirmiaus ejo į konaką, kur juos peržiurinėjo speciališkas urėdinjkas ir užlaikė tuos numerius, kuriuose užtėmijo ką tokį, kas, pagal jo nuomonę, galėjo užtenkti geram mąstymui. Dėlto iš visų raštų, koki tik ten atėidavo, ejo geros mąstys, rupinančiosi pirmiausiai apie sultono labą, paskui bašų, paskui urėdinjškų visokio laipto ir didumo, toliaus muzulmonų, o paskui ir visų kitų, taigi ir bulgarų.

Prie pabaigos turkų viešpatavimo, Ruščukas, ačiu gelezinkelui, kuris darė arčiausią komunikacija tarp vidurinės Europos ir Rytų, pradėjo virsti į europišką miestą, o budamas rezidencija bašos, valaieto valdono įgavo sostapilės išveizdą. Mieste šen ir ten augo namai, teisingai galinti vadjtis murais; pradėjo atsirasti hoteliai ir įkrautuvės; ryta ir vakarai teip pradėjo jungtis, kad galima buvo užtėmyt, jog vakarai ims viršų ant rytų, ir kad išpradžij didžiausioj, vedančioj nuo prieplaukos į rumas, gatvėj, o paskui kitose išdildys turkiškas bakužes. Tarp gyventojų taigi galėjai patėmyt atmainas, pranašaujančias apie pergale Europos ant Azijos. Krikščioniški gyventojai buvo ruminai ir bulgarai, neskaitant graikų ir armėnų, nekrikščioniški — turkai, čerkesai ir truputis žydų. Išėmus čerkesus, civilizacijos žymės visur po biskį dasigavo — į tarpą turkaiczių paveiksle žingeidumo, į tarpą krikščionių — paveiksle mėginimų apsvilkiti kitokiais, netik reguliaminiais drabužiais. Miesčionės, kaip ruminės teip ir bulgarės, noriai rėdėsi europinėm drapanomis; miesčionys teipgi. Buvo tai tarsi maištas, per kurį žmonės pasidalino į tokius, ką iš atsargumo laikėsi senoviškų madų, ir į tokius, ką emė drąsą pamesti senovę, turinčią ant sąvęs vergystės ženklus. Miesto draugijoj net susidarė elegantų ir elegantų skyrius, prie kurio ir Stojanas, jei butų norėjęs, butų galėjęs priguleti. Bukarectė išauklėtas, turėjo pilnas ant to tiesas. Nieko jam tas nekenkė, ką buvo karčiarninko sunas. Ant tokių daigtų nepaiso draugijoj, kurioj apie tiesas ir prerogatyvas kilmės jokio supratimo neturejo. Nė vieno bulgaro nepagundė grovo, barono ar ricieriaus titulas. Tiktai

vienas Vogorides vadinosi kunigaikščiu, bet tas pavirto į ruminą ir graiką. Stojaną vienok ne į tą pusę traukė. Tiesa, nuo draugijos nesisalino, bet jai visiškai neatsidavė.

Skaitinyčioj susieidavo su visa miesto inteligencija, kuri laikėsi tos pakajingos regulos:

— Jai tik ne aršiaus, tai gal bus geriausias.....

Tos regulos laikėsi hadži Christo ir visi mi zlišo (municipališkos rodos) sąnariai, kuriuos rinko iš savo tarpo bulgariška maha la (valsčius). Tos regulos laikėsi didžiama, ji išpradžių buvo patikus ir Stojanui. Tylejo ir klausė ginčų, koki skaitinyčioj ėjo apie viešus klausymus, kurie bulgarus abelnai labai apeina. Klausė tų ginčų daugelis jaunų vyrų, o tarp jų vaikas kokių dvidešimtų metų, paprastai ateinantis subatos vakare ir praleidžiantis skaitinyčioj visą nedėdienį. Tas vaikas atkreipė ant savęs Stojano akį per savo stropumą, su kuriuom klausė ir dar per didesnj, su kuriuom skaitė: nedėlioj, kurią valandą ateisi, vis jį rasti gali. Apsirengęs buvo prastai ir biskį keistai per tai, kad turėjo ant savęs drabužius išdalies prancuziškus, išdalies bulgariškus. Regimai gaudavo jis juos kaip dovaną. Apsiaavęs buvo vyzomis. Stojanas paklausė sykį apie jį užveidėtojus:

— Kas jis do vienas?

— Nežinau — buvo atsakymas. — Vardu jis Nikola. Ateina subatoj vakare; išeina panedėlij išryto..... Insiprašė.....

— Tai dvi nakti skaitinyčioj nakvoja?

— Nakvoja ir uz tai apsiemė grindis šveisti. Atsineša su savim žvakių ir kaip rodos per naktis rašo ir skaito.

— Akyvas žmogus.....

Stojanui apie Nikolą parupo. Užsigėidė su juom arčiaus suėiti ir dėlto vieną nedėdienį atėjo į skaitinyčią vėliaus. Per langinyčių plyšius žibėjo. Nėjo. Nebuvo nieko, kaip tik Nikola, kursai prie stalelio sėdėdamas rašė.

— Labą vakarą — pasveikino jį Stojanas.

— Ką tu?..... naktimis rašai.

Vaikinas galvą pakelė, dirstelėjo ir tarė:

— Dieną neturiu kada.

Jo raštas buvo klausymo ženklus dėlto, kad priešai jį gulėjo zodynas. Stojanas priėjo, pažūrėj ir paklausė:

— Ką tu čion veiki?

— Nu—gi..... perrašinėju.

— Žodyną?

— Žodyną — atsakė.

(Toliaus bus).

Vyskupo M. Valancziaus jubilėjus (1801-1901)

Tėvynės Sargas, No. 2-3 1900 m. užmanydamas padaryti jubilėjinį (1801-1901) perspauddinimą vyskupo Motiejaus Valancziaus veikalų, terp kitko sžtai ką raszo:.....

Juo platesnė bus mūsų literatūra, juo aiszkiaus matys mūsų prispaudėjai, jog nei galingiems karaliams nepavyks iszversti isz kailio apszėčią tautą..... Iszstatymas Paryžiuje lietuviszkų knygų, kurios, kaip grybai po lietaus, dygsta, turi nekitokį tikslą. Norintys atkreipti savo atydą ant karszo lietuviszkō klausymo, iszvyvs ten ne vieną szimtą vardų knygų, kurias, Dievas žin, koki nyletojai tėvynės parupino ir atspaudino.

Zingėidų tyrinėtoją vienok ne teip pertikrins apie rimtą darbavimąsi Lietuvos rasztinjkų, jei ant kiekvienos knygelės matyt kitokį paraszą parupintojo. Koki czia dyvai, kad tautoje, skaitantoje arti 3 milijonų duszių, per isztisą amžių atsirado kokia tukstantis ypatų, pamėcziusių, kaip nenoromis, po kokią knygपालaikėlę. Kitokį įspudį padarytų veikalai, ant kurių tankiai rodytus tie patys paraszai: tas reiksztu jog tyriamoji literatūra isztikro gali vadintis literatūra, isztikro turi savyje gana gvyvbos, isztikro tūvo ir yra veikeja tautos gyvenime, jei

rimti, mokyti žmonės tą, o ne kitą apsirinko, kaip darbo dirvą per visą ilgą amžių. Vyskupas M. Valanczius, Symanas Daukantas po daugelį veikalų paraszė, bet savo paraszų ant jų arba visiszkai nedėjo, arba dėjo vis kitokį, norėdami tuomi parodyti derlingumą lietuviszkos literaturos, tiek įvairių-įvairiausių rasztinjkų skaitanczius. Jų laikuose tasai protavimas gal ir nebuvo klaidingas; dabar-gi ir mes nepaįkįsime, jei ismime galvoti antraip: gvyvumą ir derlingumą lietuviszkos literaturos juoba reiszkia tas, kad iszdavė eilę rasztinjkų, kurie ne iz tusztybės, ne isz nuobodžio kyszterejo tautiecziams vieną-antrą imulkų veikalėj, bet paraszė po keletą storų tomų. Kas galėtų muns pasakyti, jog maskoliai atimdami nuo mūs abėcėlą, neperdaug mus nuszkrėudė, nes lietuviai, gird, 40 metų atgal, neturėdami literaturos, mažai tevartojo savas literas ir mažai prie jų te-prisiriszo, jei mes galėtume isz karto parodyti: sžtai Vyskupas Valanczius, paraszė tiek veikalų, kad jie vos-vos telpa į 10 didžiausių knygų, iszneszanczių apie 340 spaudintų laksztų; Sžtai Symanas Daukantas, kurio veikalai gal tiek pat tomų užims; sžtai kun. Ambrazejus Pabrėza; sžtai kun. Jeronimas Raczkauckis, sžtai kun. Juzamaviczia — paraszisių vėl ne po vieną-antrą, bet arti 10 veikalų!! Isztikro, turint savo knygyne pilną surinkimą veikalų vaisingų mūsų autorių, teisingai galėtu didžiutis isz lietuviszkos literaturos ir drąsiaus reikalauti nuo pergaletojų didesnės liuosybes augimui, jei turi tokias szaknis.

Sztkoksai sanprotavimas apie užduotį lietuviszkos literaturos raginte-ragina perspauddinti isz karto visus garsiausių ir vaisingiausių mūsų rasztinjkų veikalus, nors jie, atvejų-atvejais atskiriai perspauddinti, gana gerai pildė savo paskyrimą. 100-metinis jubilėjus nuo užgimimo Vyskupo M. Valancziaus duoda teisingą progą pradėti darbą nuo Jo.....

Aiszkų vienok, jog tas užmanymas pereiną iszgalės netiktai vieno tėvynainio, bet vienos kuopelės tėvynainių. Nuveikimui taip plataus, o tokią svarbą dėl visos lietuvių tautos turinczi dalyko reikia susibausti, kiek galima, visoms kuopoms ir atskiriems kapitalistams; iszairbtii vienodą plianą, priimti vienodą raszybą, vienodą formatą, paskuį pasidalyti darbą; kiekvienas savo kasztu ir sau ant pelno teatsispauddina pasiskirtą knygą, norintį-gi tesusirenka cielybę.

Jei perskaitęs vieną rimtą knygutę, žmogus placziaus į svietą žiuri; tai ką bepasakyti apie lietuvių, kurs bus perskaitęs visą deszimtį tomų Vyskupo M. Valancziaus?? Ko nerasi Vyskupo Motiejaus rasztuose? Ten 1. Bažnyczios mokslas, ten paraginimas prie augsztesnės dorybės, ten Istor žemaičių kraszo, ten vjairus, o teisingi vaizdeliai isz gyvenimo surinkti tikslui budiszko pagerinimo, ten apraszai brangaus mūsų tėvynės kraszo ir tt. ir tt.

O kalba—kalba!! Keletas vartojamų V. Val. svetimų žodzių nepagadina gryniausios žemaitiszkos kalbos. Dėl lengvos, lengvai surantamos kalbos Valancziaus knygmas grobte—grobia žmonės ir skaito. Kitados Vyskupus Motiejus „iszmokino savo vyskupiją skaityti“; nepaliaus ir miręs mus mokinęs grynai ir lengvai raszyti ir kalbėti, nes jo veikalai — tai kasyklos kalbos deimty. Visokeriopus naudos galime laukti isz perspauddinimo visų V. V. veikalų.

Kun. A. Milukas per „Kataliką“ ir „Saulę“ patobulina „Tėvynės Sargo“ projektą užmanydamas, kad vietoje darymo sau naudos su Vyskupo Valancziaus rasztais, ypacz mes Amerikos Lietuviai, iszleidę jo rasztus naudą paszwetumėme įsteigimui vyskupo Valancziaus vardo stipendijos po globa Motinėlės Draugystės.

Mes pritariame tam užmanymui ir apsimame iszleisti penktąją knygą, formate laikraszcio D i r v o s, vartodami satraszą tokią, kokią randame vartojamą N. 2 žinyczios, t. y. pagal Petro Kriauszaičio gramatiką, uz kurią jos autorius gavo nuo Susivienyimo 100 dol. honorarium ir kuri yra spaudinama Prusuose kasztais „Susivienyimo Lietuvių Amerikoje“. Ateinancziame Ž v a i g z d e s numeryje pradėsimė talpinti Pasakojimus Antano Tretinyko, vyskupo Motiejaus paraszytus. Knygutė bus gatava už poros mėnesių, o žvaigždės skaitytojai ateinanczia nedėlią galės skaityti užmanėčius ir labai pamokinanczius vyskupo Valancziaus pasakojimus.

Simokinimo angliskos kalbos.

(Tąsa).

ay	tariasi kaip ei.	reiszkia	diena
ay	isztark	dei	diena
ay	"	hei	"
Pay	"	pei	uzmokėti
Pray	"	prei	melstis
Prayer	"	prejer	malda
Say (to)	"	sei	sakyti
Way	"	uei	kielias

LITERA B TARIASI

1). Teip kaip musų b. nors ir ant pabaigos zo-

dzio.			
Back	"	bek	" atgal
Big	"	big	" didis
Book	"	buk	" knyga
Buj	"	bai	" pirkti
Rob	"	rab	" robavoti
Baby	"	bejby	" kudikis
Labor	"	lejber	" darbas
Table	"	tejbl	" stalas

2). Jeigu b yra po m, tad b suvis neiszsitaria:

Bomb	"	bom	" bomba
Climb	"	kleim	" lipti
Dumb	"	dom	" nebilis
Lamb	"	lam	" jeras

3). prieš t visisai neiszsitaria:

Debt	tariasi	det	reiszkia	skola
Doub	"	daut	"	abejoimas

LITERA C. TARIASI.

1). Kaipio musų K

Act	"	ekt	"	pasielgt
Black	"	blek	"	juodas
Cold	"	kold	"	szalta
Cord	"	koord	"	virve
Cut	"	kot	"	pjaut
Picture	"	pikczer	"	abrozaz

2). Kaipio musų S.

Trace	"	treis	"	pėdomis sekti
Centre	"	senter	"	vidurys
City	"	siti	"	miestas
Price	"	prejs	"	prekė
Sacrifice	"	sekrifejs	"	pasizvesti
Suffice	"	soffeis	"	pakasti

CH TARIASI

1). Kaipio cz:

Beach	tariasi	bijcz	reiszkia	marių krasztas
Charity	"	czariti	"	geradėjistė
Child	"	czaild	"	paikas
Much	"	mocz	"	daug
Rich	"	ricz	"	bagotas
Speech	"	spijcz	"	szneka

2). Kaipio K

Anarchy	"	anarki	"	anarchia
Ache	"	cik	"	skausmas
Mechanic	"	mekenik	"	amatnjkas
Character	"	kerakter	"	karakterius
Architecture	"	arkitekczer	"	mokslas budavimo (architektura)
Orchester	"	orķester	"	orkestra

(Toliaus bus.)

Dr. Leonard Landes,

Lietuviziskas Daktaras.

134 E. 24 Ul.

New York.

Garsingas gydytojas vyrizskų ir moterizskų ligų. Mokinosi universitete New Yorko; praktikavo ligonbučiuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliskosje mokykloje Londone, buvo perdėtinio mokslo Lebanon. Ballevue, Port Graduate Hospital College ir t. t.

Užtikrina iszgydymą

visų slaptų ir paprastų ligų, kaipio tai: plaučių, kepenų, skaudėjamą vidurių, galvos, nepomietų, apalimą, skaudulius, zaizdas, tynimą, moterizskas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nervizskų ligų reikia naudot elektriskias prietaisas.

Ligas Lytiszku Daliu

iszgydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilvo, uždegimą žarnų, iszdziovimą pieno, skaudėjamą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegtų ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chronizskas ligas gydau pasekmingai, ir slepemas ligas užlaikau slapytėje.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24th Str., Cor. Lexington Ave

Offiso valandos:

nuo 9 ryto, iki 1 po pietų
nuo 5 po pietų iki 8 vakaro

Nedėliomis: nuo 8 iki 10½ val. ryto: nuo 2 iki 4 val. po pjet.

ŽODA PER GROMATAS DYKAL.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveiri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

Antanas Leid raszo:

Turėjau per ilgus metus bausius pilvo skaudėjimus ir nervų neramu mą, mėginiau visas gyduoles, ko kės tik man kas parodojo, bet nieko negalėjo.

Daktaro Landes gyduolės į trumpą laiką manę padarė visizskai sveiku, už ką esmių dėkingu.

Antanas Leid,

272 Broadway, Brooklyn, N. Y.

E. Dovarskis raszo:

Nesitikėjau, jog yra daktaras ant svieto kuris mane galėtų iszgydyti. Mėginiau daugybę daktaru ir mislinau jog nera del manęs pagelbos iki atskreipiau į daktarą Landes

Jis manę iszgydė. Trejau plaučių ligą. E. Dovarskis, 155 Fkrsthy str., New York, N. Y.

Ida Vaitucziene raszo:

Daktaras Landes iszgyde mano bausn galvos skaudėjimą; per du metus plankai baisiai slinko. Jis dave man gyduolių kurios ant sykio sulaike plauku slinkimą. Buvau iszblysznuosi ant veido, negalėjau miegoti ne dirbti. Dabar esmiu visizskai sveika. Ida Vaitucziene, 591 Flushing ave., Br'klyn, N. Y.

KNYGOS

"Gruamos, ŽVAIGŽDES" Spaustuvė.

- Basanavicius Dr. J. Medega** musų tautiškai vaistnikystai. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 38 su 2 autoriaus paveikslais 40 c.
- Lietuvizkai Trakiszkos studijos.** Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 123..... 60
- Lietuvizkos pasakos** pusk. 192 pasakų 200..... 1,50
- Bernatavicius Pajanta** Lizdeikoduktė, arba Lietuva XIV szimt. metije. Istorizska apysaka. knyga 1 Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 155..... 60
- Kun. A. Burbos Prozaizski** rasztai. Labai gražios apysakėles. Naujas perspaudimas. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusk. 156..... 80
- Dzūkizkos dainos** Trakų paviete užraszytos..... 75
- Kristijonas Donelaitis.** Rasztai. Keturi meto laikai. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusk. 134 40
- Katalikų Bažnyčia** ir mokslas pagal prof. Zahna..... 20
- Ir Jonas.** Lietuvizki dainiai pradžioje XIX sz m. tmečioje. Kliasiszkai tautiškias periodas. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 53 40
- Medega Simano** Daukanto biografijai. Su 14 paveikslėliju. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 128 prekė..... 1,00
- Milukas kun. A. Rankvedis** Senovizkos Istorijos pagal Fisherį T. Gazean ir kitus. Knyga 1 Rytu szaly su 14 paveikslėliju. Shenandoah, Pa. 1898 m. 50
- Rankvedis Senovizkos Istorijos.** Knyga II pagal Fisherį ir kitus su paveikslėliais, Shenandoah, Pa. 1898 m. prekė..... 40
- Lietuvizkas Albumas.** Dalis I. Paveikslai istorizski vietų ir kitokių. Ir paveikslai lietuvizkų naminių ir iszdarbių. Shenandoah, Pa. 1900 m. prekė..... 50
- Neris P. Populiarizskas** rankvedis. Fizikos, su iliustracijomis. Shenandoah, Pa. 1899 m. pusk. 102 prekė..... 75
- Rudzeviciūtė M. Anima Viliš.** Apysaka. Lietuvizkai vertė Jonas Montvila. Shenandoah, Pa. 1898 m. pusk. 169 prekė..... 75
- Sienkievicius H. Tvanas.** Vertė K. A. K. dalis I. Shenandoah Pa. 1900 m. pusk. 178..... 80
- Tvanas.** Dalis II. Shenandoah Pa. 1900 m. pusk. 194. Puikiausia apysaka lietuvizkoje kalb. 1,00
- Duonos įezskotojai.** Lieuvizkai iszguldė V. Stagaras. Shenandoah, Pa. 1897 m. pusk. 82. 35
- Schmidt Valdimirus** apysaka.

- Lietuvizkai iszguldė kun. A. Milukas. Shenandoah. Pa. 1901 m. prekė..... 25
- abrieža kun. A. Botanika, arba taisylius augminis. Shenandoah, Pa. 1900 m. pusk. 166 1,00
- Valanczjauskas.** vysk. M. Zemaičių Vyskupystė. Antra laida. Shenandoah, Pa. pusk. 247 1,00
- Du broliai.** Atsitikimas isz paskutinės Turky su Maseko ais karės. Vertė A. J. J. K. 1897 m. Shenandoah, Pa. pusk. 12..... 3
- Kankinimas Katalikų** Lietuvoje abeina ir Kražuose. Dėl Lietuvizko teatro. Paraszė Akmevinis. Plymouth, Pa. 1893 m. pusk. 39 prekė..... 50
- Padėjimas** Lietuvių tautos Rusų vioszpatystėje. Rusizskoj kalboj prekė..... 1,00
- Stacijos** arba Kryžiaus kelias parengta kun. A. Burbos. Plymouth, Pa. klebono. 1897 m. prekė..... 10
- Antanukas.** Apysaka B. Pruso. Isz lenkizsko vertė Selimas. ir K. Moygio ir kun. Pabrežos laiszkai pas S. Daukantą. Shenandoah, Pa. 1897 m. prekė..... 15
- Paskutinės** Misizios. Isz lenkizsko Shenandoah, Pa. 1897 m. pusk. 45 prekė..... 20
- Lietuvizkos Kanklės.** Shenandoah Pa. 1897 m. prekė..... 5
- Kun. A. Toterius.** Pamokslai gerų žmonių. Shenandoah, Pa. 1900 pusk. 95 prekė..... 60
- Ant geresnės popieros..... 75
- Lietuvizkos Albumas I** laida Shenandoah, Pa. 1898 m. 50

VYTAUTO HALE. Lietuvizska Svetaine

Užeiga del Lietuviu. Visados zvieždes gardus alus, geriausi likieriai ir kiti gėrymai. Pooltė Kvepenti belis. Cigarai. Salė dėl susirinkimų, veselijų ir kitokių zobovų dykal Roda duodam visokiuose reikaluose, iszsimant amerikizskias popleras, pasiducdant į kariuomenę ir t. t.

A. P. Adamus ir A. W. Zalaukas

102 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

LIETUVIZSKAS PERKRAISTYTOJAS.
Simonas Kraujutaitis.

Perkraustau daiktus isz vienos vietos į kitą, parduodu anglis u malkas po kiek kas reikalauja ir tai daug pigiaus negu kiti. Teipgi užlaikau krautuve puikių cigary ir poperosų. Reikale meldžiu neiti pas svetimtauti.

S. KRAUJUTAITIS
97 N. 4th str.
Brooklyn, N. Y.

Lietuvizska Krautuve visokiu siuvamu Maszinu.

Parduodu naujas ir antru ranku siuvasmas maszinas. Teipgi užlaikau visokius reikalingus daiktus prie siuvamu maszinų ir taisau.

G. Matulewicz,
256 Grand str.
BROOKLYN, N. Y.

Tikrai gryna Altoriaus Vyna

— GAUSITE PAS —
BARNSTON Tea Co
6 BARCLAY STR.
New York'e.

Importuoja ie rusizska arbata, kava ir visoki vyna.

PALACE HALL, HENRY GERKEN Prop.

89 - 93 GRAND Str., B'klyn, N. Y.

Svetainė parsamdoma del veselijų, balių, koncertų ir t. t. Gėrymai geriausi ir už pigiausia prekė.

Mateuszkas Videika Lietuvizskas darbo agentas.

Kas nor gauti gerą darbą, tegul kreipiasi prie manes. Apart to turiu puikią didelę sale vadinamą „Washington Hall“ dėl teatru, vestuviu, baliu ir szejp palinksminimui. Apie gėrymus nereik nēi sakyti, nes visi žino jų gerumą.

M. VIDEIKA
154 Clinton ave. arti Claremont av.
MANSFETH, L. J.

Pirmos kliafos Hoteli UŽLAIKO SCRANTONE P. LIPAVICZIA.

Geriausia užeiga ir rodos vieta dėl lietuvių. Pirmos kliafos visoki gėrymai cigarai. Laivakortes taipogi parduodu ant geriausių lielijų.

Nepamirszkite, jog **Hotelle**
Petro Lipaviciaus,
100 No, 1837 N. Main Ave.

Daktaras isz Lietuvių Dr. Med. Leon Cherbni

52 ELDRIDGE Str. New York

OFISO VALADOS:
Nuo 8 iki 10 isz ryto
Nuo 2 iki 3 po piet
Nuo 6 iki 8 vakare
NEDELIJOJE ADARA
Nuo 8 iki 10 ryte
Nuo 2 iki 3 po pietų

Uz \$7 in

Lietuva
PROGA DEL VYRU ANT darbinio laivo į Brema, Hamburgą ir Antveipą.
OFISAS: JACOBS 38 Canal Str. NEW YORK, N. Y.

Jurgio Hoffmano Aptieka
103 Grand str.
Brooklyn, N. Y.

(Tik jo iszleidžiamas).
Pats padarytojas ir laikytojas trejankos ant visos Amerikos, padaryta isz penkes deszimts dviejų visokių augoliu ir žoliu, kokios tik randasi ant žemės. Parduod retalizskai, svarų už viena dolerį, ir teipgi parduoda ketvirta dali svaro už 25 centus už paka, ir pardavinėja laikytojams trejankos, kiek katras reikalauja, deszimts svarų už \$6.00.

Visados yra ant rankos, ir laikyti pagal senovizską ir europiejizską madą, aptiekioj raudasi, kaip tai herbn, žolių ir teip toliaus. Kas tik reikalaujate virsz mi-nėty giduolių, galite siusti pinigus per Money Order, o asz jum pri-siusiu per expresą reikalingu daiktus. Hoffmano Reumatizmo gyduloė \$2,00, tikras iszgidinimas; Hoffmano plaučių gydulkruopės dėl kraujo, dvidezimts viena gidulkruopė į dėžutę už 15 centų. Hoffmano kosulio maiszimas 25 centai.

GERIAUSIA UZEIGA! PAS Petra Drangoli

Užlaiko geriausius trunktus, cigasus ir užkandžius, teipgi suteikia geras rodas visokiuose reikaluose dėl savo tauticzių.

73 Grand str. Brooklyn, N. Y.
Visi pas savo tauticzių!

FR. PUSTET & CO.

Atlikti visokius drukorizskus darbus del szvento Tevo ir szv.

Ritu Kongregacijos.

Iszduoda ir parduoda knygas visokiose kalbose, kaip tai: lotyniszkoje, prancuziszkoje, angliszkoje, vokiszkoje, lenkiszkoje, lietuviszkoje ir kitose.

Dirba pas save ir pargabena isz uzmarės visokius bažnytinius daiktus kaip tai: arnotus, kopas, kielikus, liktorius, szventųjų stovyklas ir t. t.

Teipgi parduoda Szkaplierius, Razanczius, ignoselius ir visokius szventuju pavekslus.

Visus daiktus laiko ko geriausius, o parduoda ko pigiausia.

**52 Barclay str.
New York.**

TELEPHONE 4548 COTLAND.

Turi didelius sklodus, Ryme, Ratisbonoje, Cincinnati ir New York'e.

Senas Daktaras Smith,

136 E. 18th Str.,

New York, N. Y.

Seniausias placziai zinomas specijalistas.

Asz gvarantuoju iszgydimą užnuodijimo kraujo, skuros iszbėrymą, spuogų, skaudulių, pintszaszių, skaudanczius gerkles, liežuvio, burnos ir nosies, skausmingų užtinių kirksznių ir kitų dalių. Ronotas kojas, skausma nugaroje, skausmą galvos, gėlimą kaulų, skaudėjimą krutinės, skaudėjimą vidurių, nesumalimą pilvo, užpavietrijimą, hymoridos, sausgelą, szirdies ligas, plauzeių ligas, katarą, užsiszrdymą, dusulį, džiova, ingstų ir puslės uzdegimus, skausmą szlāpinimosi, strikturą ir akmenį puslėje.

Mano metoda yra vienatiniai zinoma kuri mažas lytiszkas dalis padidina ir smarkiausias ligas nervų, slabnumą isz priežasties iszdykimo jaunystėje, neužmigimo nakezia, prazudytą energiją, melancholia, isztekėjimus, svaigulį, drebėjimą, iszgastį, nevaisiogumą, negalėjimą, pastovincziai iszgydo.

Asz turiu viską kas dėl gydymo reikalinga, liekarstas ir instrumentus ir per ilgiausią tyrinėjimą dasiekiau didžios praktikos. Nekurie daktarai garsinasi specijaliztai didžio gabumo ką tik galėdami gylyt paprasčiausias ligas.

Daugelis žmonių atcina pas mane, idant juos gruntaunai iszbandycziau ir savo pagirtina metoda gydincziau, kurie pirmiaus gydėsi pas daktarus garsinoncziuosis gabeis daktarais.

Saugokitės nuo tokių žmonių, agentų, draugyszių, už dyką duodamų receptų, dirzų su elektriška, ir apgavingų patentavų gyduolių.

Kreipkitės visi isz pirmo pas seną daktarą Smith, jis yra seniausias ir geriausias, o užėdysit laiko, pinigų ir skausmų. Vyrai mislydami vesti gerai darys atlankydami seną daktarą Smith. Jis praszalys kiekvieną periszkadą tame ir ant syk sustabds tekėjimus. Gvarantavoja gruntauną, greitą ir pigų iszgydimą. Rodas duoda uždyką. Lieksrstos 50 centų.

LIETU VISZKA APTIEKA IR BROOKLYNO PACZTA, (S. S. No. 23.)

Pilna visokių aptiekorizsku tavoru. Turi visokių Europiszku ir Amerikoniszku gyduoliu, kaip tai: teislingiausią lietuviszką TKAJANKA ir teip visokių žolių, szaknu — kokių ant svieto randasi ir nuo visokių ligų.

Aptiekoj visada galima szaukt daktara uz dyka.

Atsiszakentiems per gromatą apraszantiems savo ligą duoda rodas ir prisineza gyduoles per pacztą arba expressą. Aptiekoj galima susikalbėt lietuviszkai, lenkiszka, rusiszka, vokiszka, angliszka ir visokiom kalbom. Receptus sudedam nuo visokių daktaru Amerikoniszku ir Europiszku.

Monoy Orders ir registravotas gromatas galite siust isz czionais.

64 Grand Str., Brooklyn, N. Y.
Carl A. Buchbinder,

TELEPHONE CALL 1426 WILLIAMSBURGH.

JAMES J. MCGINTY

LAIOTOJAS LAVONU IR BALSAMAVOTOJAS
PRIE LIETUVISZKOS PARAPIJOS BROOKLYNE.

Laidojų ant visokių 'apinių.

PARSAMO KARLITAS ANT SZERMCU, VESELIJU IR KITUOSE REIKALUOSE LABAI PIGIAI.

Gyvenimas ir kanceliarija po No. 72 South 2-nd Str.
Stonia po No. 76 South 1-st Str., Brooklyn, N. Y.

Stonia atdara diena ir nakti.

Telefonas 559 Williamsburgh.

NAUJAI INTAISYTA

ŽVAIGZDĖS

★ SPAUSTUVE ★

Atlieka visokius drukorizskus darbus gerai, pigiai ir greitai:

DRUKUOJA KNYGAS, VISOKIUS BILJETUS, CIRKULIORIUS, PLAKATUS, KONSTITUCIJAS DEL DRAUGYSGZIU, GROMATAS, VISITING IR BUSINESS CARDS,

ABELNAI ATLIEKA VISOKIUS DRUKORISZKUS DARBUS.

Kas darba paves, nesigrandy.

★ ★ ★
SPAUSTUVE VRA PO NUMARU

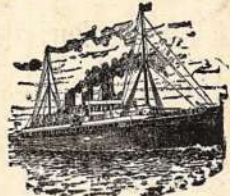
94 GRAND st.,
BROOKLYN, N. Y.

Bischoffs Banking House

uždėta 1848 mete
Name Staats-Zeitung, prie užvažiavimo ant Brooklyno tilto, priesai City Hall, New-Yorko

Sluozniame pinigjus i visas dali svieto pigel, saugel ir greitai

Laivas

druoziaus.

Isnuodame Szipkortes (laivakortes) ant greicziausiu laivu i kraju vaziuojantiems ir isziuncziame szipkorte del atvažiavimo isz krajaus i Amerika, Bankoje savo visados laikome daugybe pinigingu del iszmainymo, kaip tai:

Maskolijos rubliu, Vokietijos markių, Austrijos guldenų	
Dabar sinucziam pinigjus tiesiog i namus.	vlo (Express)
100 rubliu uz	\$52.50
50 " "	\$26.50
25 " "	\$13.38
20 " "	\$10.75
15 " "	\$8.13
10 " "	\$5.50
5 " "	\$2.88
Szipkortes (laivakortes) i Europa.	Isz Hamburgo i New Yorka ant greit-
Isz New Yorko i Brama ant greitlaivlo (Express)	laivlo \$38.50
" " " " ant regulariszko laivo	\$34.—
" " " " ant regulariszko " " ant regulariszko laivo	\$30
Isz New Yorko i Hamburga ant greitlaiv-	Isz Rotterdama i New Yorka \$33.50
	\$33.50

Bischoffs Banking House

2 Centre str. (Staats-Zeitung Building, New-York)

Nedėloje Banka atvira nuo 10 iki 12 adynai.

„DIRVA”

Svarbiausias mokslizskas ir literatizskas bertaininis laikrasztis pavidale knygutes talpina

Svarbiausius straipsnius, turinczius mokslizską ir literatizską vertę: apraszumus, apysakas, rankius dainu, pasaky, mokslizszkus rankvedzius, tinkanczius lietuviszkoms mokslainems, (kada tos bus užvestos) ir t. t.

Kozna Dirvos knygelė papuosta iliustracijoms. Popiera naudojama kuogeriausia, kad pavirsztutinė iszžiura, lygiai kaip ir mislys, idėjos rasztų didytų garbę lietuviszkos rasztliavos.

Kożnas prakilnesnis lie'uvys privalo papuoszti savo namą DIRVOS knygelemis.

DIRVA kasztuoja Amerikoje \$2 ant metų: Prusuose su prisuntimu iki Maskolijos parubeziui 6 markės.

Tauticziai turintirankaszius savo arba kitų, negalėdami jų atspaudyti, teskreipia i Dirvos redakcija, kuri kuopuikiausioje formoje parodys visuomenei jų veikalus.

Patrijotizskos draugystės (Amerikoje ir Europoje) Dirvos publikoci jas gauna už sumažintą prekę, imdami kelis ir keliolika egzemplioriu.

Raszant ir sinucziant pinigjus ar rasztus reikia adresuofi.
Rev. A. M. Milukas,
Shenandoah, Pa. U. S. A.